

Horníčková, Šárka

Letecká válka - cíl Brno

Museologica Brunensia. 2014, vol. 3, iss. 5 (Podzim 2014), pp. 58-[59]

ISSN 1805-4722 (print); ISSN 2464-5362 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/133117>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

text: Šárka Horníčková, DiS., foto: Muzeum města Brna

LETECKÁ VÁLKA - CÍL BRNO

Rok 2014 je kulturními institucemi převážně spojován se 100. výročím od vypuknutí 1. světové války. Zvláště muzea připravila v rámci projektu **Velká válka** na našem území několik vzpomínkových akcí, doprovodných programů a samozřejmě výstav. Ne jinak tomu je i v **Muzeu města Brna**. Avšak pracovníci zmiňovaného muzea neopomenuli zařadit do plánovaných akcí i výstavu, která upozorňuje na osudové momenty v městě Brně spjaté s 2. světovou válkou. V srpnu uplynulo 70 let od devastujících náletů na Brno. První letecký útok se uskutečnil 25. srpna 1944 a odstartoval tak sérii ničivých úderů amerických a ruských letadel, které trvaly až do konce války. Výstava **Letecká válka – cíl Brno** instalovaná v barokní kapli hradu **Špilberk** dokumentuje tyto události a zároveň přibližuje život brněnských občanů v době hrozícího nebezpečí leteckého napadení. Výstava byla symbolicky zahájena v den prvního náletu. Lidé budou mít možnost ji navštívit do 2. listopadu 2014.

Při vstupu do barokní kaple a po úvodním slovu na první tabuli se příchozí dovídají, proč bylo bombardováno právě Brno a jak se město a obyvatelé připravovali na nálety. Návštěvníci jsou připraveni vnímat osudy Brna a jeho obyvatel na sklonku 2. světové války. Skleněné vitríny s exponáty jsou prokládány panely,

na kterých jsou zobrazeny budovy zasažené bombami. Na začátku je návštěvník obeznámen s prevencí protiletecké ochrany, která byla v tehdejší době nejvíce reprezentována organizací **Luftschutz**, neboli jednotkami protiletecké ochrany. Jsou zde k vidění plynové masky, které se staly typickým symbolem válečného ohrožení, dále helmy, letáky a instruktážní materiály. Druhá a třetí vitrina obsahuje originály pum a nábojů. Výstava není pouze statickou ukázkou dobových předmětů. V další části si návštěvník může na vlastní kůži vyzkoušet pobyt v protileteckém krytu během simulovaného útoku. Na výstavě nechybí ani klasické dioráma – zbořeníště domu. Ve zmíněném zbořeníšti se na stěnu promítají unikátní fotografie zasaženého Brna.

Mezi další předměty, které jsou na výstavě k vidění, jmenujme modely letadel, které byly užity při náletech na Brno i při jeho obraně, raketu **Katuša**, či záběr Brna pořízený z amerického bombardéru. Část výstavy se věnuje tzv. aero archeologii. Objevují se zde zbytky letadla a části vojenské techniky nalezené na území Moravy. Součástí je také projekt, který, dle očekávání, zůstane trvale přístupný veřejnosti na internetu.¹ Jedná se o interaktivní mapu, kde jsou vyznačeny jednotlivá zasažená místa

v Brně a v oblasti zvané **Velké Brno**. Údaje o náletu, jako je datum, čas a letectvo doplňují dobové fotografie. Uživatel si také může vybrat mezi čtyřmi druhy map, a to leteckou z roku 1953, současnou, základní s vyznačenými ulicemi a tzv. **Jančovým plánem Brna** z roku 1932. Tuto webovou aplikaci si mohou návštěvníci vyzkoušet přímo na místě prostřednictvím počítače umístěném v závěru výstavy. Prezentace je završena krátkým filmovým záznamem, pořízeným v listopadu 1944 po nejsilnějším bombardování Brna. Jako smutná připomínka se ve výklenku kaple tyčí pomník se jmény asi 300 obětí bombardování. Avšak je uváděno, že během náletů zahynulo na území Brna dvakrát tolik lidí.

Výstava sama o sobě je dobře propracovaná. Větší část exponátů pochází ze soukromých sbírek. Menší měrou jsou zastoupeny předměty z vlastních sbírkových fondů muzea a výpůjčky z **Technického muzea v Brně**. Většinou se jedná o objekty, které pochází z Brna a opravdu nějakým způsobem figurovaly ve válečné etapě města, ať už se jedná o hodinový stroj z hlavního nádraží, či nevybuchlou sovětskou bombu z Kohoutovic.

Jednotný styl, užití šedé barvy, hrubých prken a panelů s velkoformátovými fotografiemi

